

Energiateollisuus ry:n vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmän ja Fingrid Oyj:n sähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysryhmän yhteiskokous 20.5.2019

Aika 20.5.2019 klo 9.00–14.30

Paikka Lökkisepäntie 21, 00620 Helsinki
Fingrid nh. Isoniemi

Läsnä	Minna Arffman	Fingrid Datahub Oy
	Teemu Hiekka	Fingrid Datahub Oy (siht.)
	Lauri Jännes	Fingrid Datahub Oy
	Marjut Puukangas	Fingrid Datahub Oy (kohta 5.4)
	Tuomas Lahti	eSett (kohta 3)
	Riina Heinimäki	Energiateollisuus ry
	Ina Lehto	Energiateollisuus ry
	Greetta Arha	Smart Energiapalvelut Oy
	Emma Mäki-Kala	Elenia Palvelut Oy
	Tia Kautto	Vattenfall Oy
	Anne Kulla	Kokkolan Energia Oy
	Sampo Suhonen	Lappeenrannan Energia Oy
	Tarja Leppänen	Savon Voima Oyj
	Jari Rusanen	Loiste Sähköverkko Oy (pj.)
	Mira Goltz	Caruna Oy
	Mari Eskelinen	Helen Oy
	Sari Wessman	JE-Siirto Oy
	Anna-Kaisa Heine	Smart Energiapalvelut Oy (Skype)
	Sanna Ojavuo	Loiste Energia Oy (Skype)
	Janne Sievälä	Keuruun Sähkö Oy (Skype)
	Tuomo Kuosmanen	Empower IM Oy
	Jani Pasanen	Tieto Finland Oy
	Jussi Muttilainen	Hansen Technologies Finland Oy
	Heikki Sivonen	CGI Suomi Oy
	Jenni Hulmi	Sallila Energia Oy
Poissa	Kaisa Jarmas	Tampereen Sähköverkko Oy
	Kerttu Korpelainen	Fingrid Datahub Oy

Asialista

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.10. Käytiin läpi puheenjohtajan johdolla viime (14.12.2018) kokouksen pöytäkirja ja päivän kokouksen agenda. Arffman pyysi, että agendan kohdassa ”Muut asiat” käsiteltäisiin käyttöpaikkarekisteriä koskeva kysymys, joka on tullut datahub prosessityöryhmästä.

2 Energiateollisuus ry:n ajankohtaiskatsaus / Heinimäki

Heinimäki kävi läpi Energiateollisuus ry:n ajankohtaisia asioita muistion liitteenä olevan aineiston pohjalta.

Vapaaehtoisen yhteislaskun tiimoilta Heinimäki kertoi, ettei työryhmä kilpailuoikeudellisen varovaisuuden vuoksi halunnut ottaa kantaa kaikkiin avoimiin asioihin. Isona lisäselvitettävänä asiana on vakuudenhallintaratkaisu. Tästä työryhmä esitteli erilaisia vaihtoehtoja, mutta asia jäi lainsäätäjän päätettäväksi. Työryhmän tulokset on esitelty sekä TEM:lle, että Energiavirastolle ja ne ovat saaneet positiivista palautetta.

Ryhmässä esitettiin kysymys siitä, kuinka monella on käytössä kokonaistoimitussopimus. Heinimäki kertoi, ettei tarkkaa tietoa tästä ole, mutta että niitä on käytössä.

Puhtaan energian paketin sähkömarkkinadirektiivin yhteydessä Heinimäki kertoi, että TEM:ltä saadun tiedon mukaan Sähkömarkkinalaki uudistuisi syksyyn 2020 mennessä. Mahdollisesti muun muassa energiayhteisöjen netotukseen liittyviä asioita tulisi jo ensi syksynä. Heinimäki kertoi, että edessä on valtava työmäärä, ja että TEM ei tule perustamaan varsinaista työryhmää, vaan vain tarpeen mukaan aihekohtaisia epävirallisia taustaryhmiä. Yksi mittaukseen liittyvä ryhmä on jo käynnistymässä. ET:stä tässä ryhmässä mukana ovat Lehto ja Heinimäki (vara).

Sivonen tiedusteli direktiivin 24h myyjänvaihtoon liittyen, vaatiiko tämä järjestelmiltä 24h toimivuutta. Heinimäen mukaan direktiivi ei ota tähän kantaa.

Heinimäki kertoi, että päivitetty menettelyohje olisi tavoitteena saada kommenteille syksyllä niin, että hyväksyntä olisi vuoden loppuun mennessä. Ohjetta on päivitetty muun muassa vuoden aikana tulneiden useiden muutosten perumiseen liittyvien kyselyjen perusteella. Ohjeeseen on lisätty ja kuvattu esimerkkejä. Heinimäki pyysi kokouksen osallistujia miettimään toiveita ja asioita jotka menettelyohjeessa vaativat selvennystä.

Esityksensä päätteeksi Heinimäki toivotti kaikki tervetulleiksi Sähkömarkkinoiden tiedonvaihtopäiville 6.-7.6. Turkuun.

Arffman tiedusteli älyverkkotyöryhmän jatkosta. Lehto kertoi viraston pohtivan jatkoa. Joku asiaa koordinoiva foorumi on tulossa, mahdollisesti tämän kevään aikana. TEM ottaa työryhmän asiat lainsäädäntövalmisteluun ja pois jäävät asiat jäävät uuden foorumin mietittäväksi.

Arffman tiedusteli ET:n kehitysryhmän toiminnasta. Puheenjohtaja kertoi, että työryhmä tapaa suurin piirtein 5-6 kertaa vuodessa. Alalta tulee hyvin vähän kysymyksiä. Tällä hetkellä työryhmässä keskitytään datahubiin liittyviin asioihin. Tiedonvaihdollisia kysymyksiä vain yksittäin. Arffman kertoi, että FG:lle tulee teknisen tiedonvaihdon kysymyksiä muutama per vuosi.

Puheenjohtaja pyysi Lehtoa kertomaan esityksessä mainitusta mittareiden käytönaikaisesta valvonnasta. Lehto kertoi, että kyseessä on hyvin pitkään kestänyt projekti liittyen alemman tason säätelyyn mittareiden käytönaikaisesta varmentamisesta. Aiheen valvo-

vina viranomaisena on TUKES. 2016 päivittyneessä mittauslaitelaisissa on säädetty mittareiden varmentamisesta, mutta käytönaikaisesta varmentamisesta ei ole asetusta. TUKES näkee, että säätelylle olisi tarvetta. Käytännössä tämä tarkoittaisi ajoittaista mittareiden tarkistamista. Osa mittareista tarkistettaisiin, jos nämä läpäisevät tarkistuksen kaikki kyseisen tyyppin mittarit voivat jatkaa toimintaa kentällä. Lehto kertoi TUKES:n tavoitteen olevan kunnianhimoinen, ja että alan ja TUKES:n näkemykset eroavat. Alan näkemysten mukaan mittausten laatu ei paranisi, mutta kustannukset voisivat olla huomattavia. Lehto tarkensi, että aihe koskee vain itse mittareita, ei mittaustietojen siirtoa tai käsittelyä järjestelmissä.

3 eSettin terveiset / Lahti

Lahti kävi läpi eSettin terveiset muistion liitteenä olevan aineiston pohjalta. Lahti kertoi laajemman katsauksen vuoteen 2018 löytyvän eSettin sivuilta.

eSettin strategiaa on mietitty uudestaan. Uuden strategian tavoitteena on olla valmiina tukemaan muuttuvia markkinoita.

Heinimäki kysyi strategiaan liittyen mitä muutoksia esityksessä mainittu vuosi 2020 tarkoittaa eSettille. Lahden mukaan kysymys on hyvä, suurin haaste on tietää mitä milloinkin tapahtuu.

Lahti esitteli viime vuoden lopussa käyttöön otetut eSettin KPI raportit. Heinimäki tiedusteli, ovatko raportit saatavilla myös JVH:lle vai ainoastaan tasevastaaville. Lahti kertoi, että tällä hetkellä ainoastaan tasevastaaville, mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa myös JVH:ille.

Arffman kysyi, miksi suomessa raportit ovat nähtävissä vain yrityskohtaisesti, kun Ruotsissa ja Norjassa yritykset näkevät myös muiden yritysten mittareiden tulokset. Lahti kertoi tämän olleen kantaverkkoyhtiön päätös, mutta että luultavasti myös alaa on tässä kuunneltu.

Lahti kertoi, Energinetistä oli tullut eSettin omistaja edellisellä viikolla, ja yhtiöllä on nyt siis neljä omistajaa. eSett jatkaa työtä, jotta Tanskan taseselvitys voidaan tehdä eSettissä. Tavoite on, että tämä tapahtuisi vuoden 2020 aikana.

eSettin näkemyksen mukaan Norjan Elhubin käyttöönotto sujui hyvin. Viestiä on tosin kuulunut, etteivät osapuolet kuitenkaan olleet täysin valmiina mittaustietojen laadun osalta ja arvojen toimittamisessa on ollut joitain viiveitä. Lahden mukaan Elhubin mallia voitaneen pitkälti soveltaa myös Suomen Datahubin käyttöönotossa, joitakin eroja tosin on.

Puheenjohtaja tiedusteli mitä eroja Elhubissa ja Datahubissa on. Lahti kertoi keskeisimmän eron olevan siinä, että Suomessa kaikki verkot eivät kuulu datahubin piiriin. Norjassa kaikki verkkoyhtiöt ovat Elhubissa.

Lahdelta tiedusteltiin, oliko varttitaseen käyttöönoton siirtyminen helpotus. Lahden mukaan ei suoranaisesti helpotus. Tekemistä toki riittää joka tapauksessa. Suurempi ongelma on aiheen ympärillä oleva epävarmuus.

4 Tiedonvaihtopalvelun ajankohtaiset / Arffman

Arffman esitteli tiedonvaihtopalvelun ajankohtaiset asiat liitteenä olevan esitysmateriaalin pohjalta.

Arffman kertoi, että 4.6. järjestettävään Datahubin ajankohtaisseminaariin on hyvin todennäköisesti tulossa puhuja myös Norjasta kertomaan Elhubin käyttöönoton kokemuksista.

Arffman esitteli Datahubin uuden tukipalvelun. Palvelulle tuli tarve sähköpostien määrän kasvettua projektin edetessä. Datahubin sähköpostilaatikon hallinnointi kävi vaikeaksi, joten tarvittiin tiketointijärjestelmä. Nyt käyttöönotettava tukipalvelu jää käyttöön myös datahubin käyttöönoton jälkeen. Keskusteltiin ET:n edustajien mahdollisuudesta saada tunnukset palveluun, Arffman lupasi selvittää asiaa.

EDIELfi -tyytyväisyyskyselyyn liittyen Heinimäki kysyi, ovatko kyselyyn vastanneet aktiivisia portaalin käyttäjiä. Arffman kertoi, ettei vastanneiden käyttöaktiivisuutta oltu erikseen tutkittu. Tyytyväisyyskysely lähetettiin portaalin pääkäyttäjille. Kokoukseen osallistujat kertoivat, etteivät heistä kaikki ole saaneet yhtiössään tietoa kyselystä. Näin ollen kysyttiin olisiko mahdollista avata kysely uudestaan. Arffman kertoi, että kyselyn uudelleen avaaminen on mahdollista ja toteutetaan kokoukseen osallistuneiden toiveesta.

Ojavuo kysyi Arffmanilta tiedonvaihdon kehitysryhmän rotaatiosta. Arffman kertoi, että rotaatio on tehty. EDIELfi –portaalissa julkaistiin rotaatiosta ilmoitus ja ryhmän nykyisiltä jäseniltä kysyttiin halukkuutta jatkaa ryhmässä. Yksi ryhmän osallistuja ilmoitti, ettei jatka ryhmässä. Uusia jäseniä ei ilmoittautunut, joten ryhmä jatkaa hyvin samanlaisella koostumuksella.

4.1 Tiedonvaihdon kehitys / Hiekka

Hiekka esitteli kansainväliset ryhmät, joihin Fingrid osallistuu tiedonvaihdon kehityksen tiimoilta. Hiekan esitysmateriaali löytyy pöytäkirjan liitteenä.

5 Datahub projektin kuulumiset

5.1 Käyttöönotto työryhmä / Arffman

Arffman kertoi Datahub-projektin ja käyttöönotto työryhmän kuulumiset liitteenä olevan esitysmateriaalin pohjalta.

Ojavuo esitti kysymyksen siitä, miten osallistujat eri työryhmiin valitaan. Arffman kertoi, että lähes kaikkiin datahubin työryhmiin on pyydetty ET:tä valitsemaan jäsenistöstään sopivat edustajat. Käyttöönotto työryhmässä jäsenet ovat pysyneet toistaiseksi samoina, mutta prosessityöryhmässä ja seurantaryhmässä on otettu käyttöön rotaatio menettely. Kyseisten ryhmien jäsenet ovat vaihtuneet osin helmikuussa.

Heinimäki tarkensi, että kun ET saa FG:ltä pyynnön nimetä jäseniä, pyydetään toimieliimiltä ehdotuksia, ja valiokunnat nimeävät jäsenet. Arffman kertoi, että alalla oli herännyt huoli siitä, että kun prosessityöryhmää pienennettiin, niin runsaasti työryhmään halukkaita

yhtiöitä jäisi ulkopuolelle. Käytännössä kuitenkin työryhmätoimintaan sitoutuminen ja yleisesti kaikkien toimijoiden niukat resurssit näkyvät kiinnostuksessa toimia työryhmissä ja tässäkin tapauksessa prosessityöryhmään pääsivät mukaan kaikki halukkaat yhtiöt.

Ojavuo tiedusteli millä perusteella toimijoiden pilottiryhmän yhtiöt on valittu. Arffman kertoi, että yhtiöitä kartoitettiin projektin toimesta ja pyrittiin löytämään osallistujia, joilla olisi valmius aloittaa esim. testaukset projektin aikataulun mukaisesti. Toimijat ovat keskustelleet omien järjestelmätoimittajiensa kanssa, eikä osallistujia ole jouduttu karsimaan tässä ryhmässä.

Kautto kertoi, että resurssit ovat ongelma työryhmätoimintaan osallistumisessa. Vaikka olisi valmius ja halu osallistua, ohut organisaatio ei anna tähän mahdollisuutta. Wessman lisäsi, että pilottiryhmän osalta järjestelmätoimittajia helpottaa, että ryhmään osallistuu yksi yhtiö per toimittaja.

Arffman kertoi, ettei käyttöönottosuunnitelmasta julkaista versiota 2.0, toisin kuin aiemmin viime vuoden puolella oli tiedotettu. Tämä johtuu siitä, että järjestelmäprojektin suunnittelutyö jaettiin vaiheisiin, joten kaikkea tarvittavaa tietoa ei tässä vaiheessa ole vielä saatavilla. Arffman tarkensi, että merkittävät muutokset käyttöönottosuunnitelman versiossa 1.3 on merkitty muutosmerkintöihin.

5.2 Markkinaosapuolten käyttöönottosuunnitelmat / Hiekka

Hiekka esitteli markkinaosapuolten käyttöönottosuunnitelman toimituksen tilanteen liitteenä olevan esitysmateriaalin pohjalta.

Hiekka kertoi, että pääasiassa käyttöönottosuunnitelmat toimitettiin aikataulun mukaisesti. Yksittäiset osapuolet eivät kuitenkaan toimittaneet suunnitelmia määräaikaan mennessä, ja näihin osapuoliin on oltu erikseen yhteydessä.

Hiekka lisäsi, että käyttöönottosuunnitelmia ja seurannan tuloksia analysoidaan parhailaan. Tarkempia tietoja tuloksista ja tilanteesta annetaan 4.6. järjestettävässä Datahub-seminaarissa.

Kokouksessa esitettiin kysymys, lukeeko Fingrid kaikki suunnitelmat läpi. Aiemmin oli kerrottu, ettei aika riitä jokaisen suunnitelman lukemiseen. Arffman vastasi, että resursseja on lisätty, ja että kaikki suunnitelmat luetaan.

5.3 Tietokonversio / Jännes

Jännes esitteli tietokonversion tilanteen liitteenä olevan esitysmateriaalin pohjalta.

Henkilötunnusten kerääminen herätti kokouksessa paljon keskustelua, ja Jännekseltä kysyttiin miten toimitaan, jos asiakkaalta ei saada HETUn lisäksi myöskään syntymäaikaa. Jännes kertoi, että asiaa pitää miettiä ja sen voisi nostaa prosessiryhmän keskusteltavaksi. Lisäksi kysyttiin miten jatkossa uutta sopimusta luodessa toimitaan jos asiakkaalta ei saada HETUa. Puukangas vastasi, että ensisijaisesti HETUa pyydetään asiakkaalta itseltään, jos tähän ei tule suostumusta, niin tieto haetaan VRK:sta.

Lisäksi tiedusteltiin, miten toimitaan jos samalla sopimuksella on Y-tunnus ja henkilötunnus. Puukangas vastasi, ettei samalla sopimuksella voi olla kahta erilaista asiakasta. Yritysassiakas tunnustetaan datahubiin Y-tunnuksella ja henkilötunnus laitetaan lisätunnuskenttään jos on tarvetta (esimerkiksi toiminimien suhteen).

Jännes tiedotti, että rajapisteiden osalta on tulossa kysely osaksi Titta-palvelua. Kyse-lyssä kartoitetaan rajapisteiden mittausvastuullisia ja rinnakkaisia verkkoja.

Arha tiedusteli, miten toimitaan niiden osapuolten kanssa jotka eivät täytä tietokonversion ensimmäisen vaiheen vaatimuksia määräaikaan mennessä. Jännes vastasi, että tilanne raportoidaan EV:lle ja he valvovana viranomaisena päättävät mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

5.4 Prosessit / Puukangas

Puukangas esitteli Datahubin uudet prosessitarkennukset liitteenä olevan esitysmateriaalin pohjalta.

Uutena muutoksena laskurivien suhteen on se, että massa-hakua laskuriviedoille ei tarvita, Datahub-järjestelmän normaaleista rajapintaominaisuuksista johtuen. Puukangas tarkensi, että laskurivitietojen hakutapahtuma on edelleen osana Datahubia, mutta ainoastaan yksittäisille käyttöpaikoille. Massaraportteja tullaan toteuttamaan myöhemmässä vaiheessa. Mutta hakutapahtumilla ei haeta massatietoa.

Syntymääjan pakollisuus ja sen puuttuminen monelta herätti kysymyksiä kokouksessa. Pohdittiin, miten tietokonversiossa tullaan käsittelemään asiakkaat joilta puuttuu niin HETU kuin syntymäaikakin. Puheenjohtaja ja Puukangas lupasivat ottaa asian esille prosessityöryhmässä.

6 GSRN-tunnuksen käyttö asiakasrajapinnassa – kysymys toimialalta

Heinimäki esitteli GSRN tunnuksiin liittyvän kysymyksen. Kysymys on tarkemmin kuvattu pöytäkirjan liitteenä olevassa esitysmateriaalissa.

Kokoukseen osallistuneiden järjestelmätoimittajien edustajien mukaan nykyisessä suosituksessa ei ole nähtävissä ongelmaa. Järjestelmät pääasiassa tallentavat molemmat tunnukset. Tärkeämpänä nähtiin, että asiakkaan suuntaan ei näytetä kuin yhtä tunnusta.

7 Datahub käyttöönotto – APERAK-tarkastussäännön toteutus datahubin jäädytysjakson alkaessa

Arffman esitteli APERAK tarkastussäännön toteutukseen liittyvän kysymyksen. Kysymys on tarkemmin kuvattu pöytäkirjan liitteenä olevassa esitysmateriaalissa.

Kokouksessa käydyn keskustelun perusteella asian tiimoilta edellytetään vahvaa viestintää siitä, milloin ei enää saa lähettää minkäkin laista sanomaa. Tarkastussäännön toteutus jätetään mahdolliseksi, mutta viestintä on avainasemassa.

8 Muut asiat

Arffman esitti prosessityöryhmässä esille tulleen havainnon, jonka mukaan käyttöpaikan osoitekenttää käytetään tällä hetkellä virheellisesti. Kenttään on osoitteen lisäksi lisätty muuta tietoa, kuin ohjeistuksen mukainen (,tuotanto). Tämä tieto saattaa olla esimerkiksi (,kiinteistö). Arffman tiedusteli, käyttääkö tätä tietoa kukaan.

Keskustelussa kävi ilmi, että tietoa käytetään, ja että käyttöpaikkarekisterissä ei ole kenttää osoitteen tarkenteelle. Esitettiin toive, että tämä kenttä voitaisiin lisätä käyttöpaikkarekisteriin, mutta Arffman kertoi, että tämä ei ole Fingridin tahtotila Fingridin toimiessa tiedon käsittelijän roolissa käyttöpaikkarekisteripalvelussa. Keskustelujen perusteella nähtiin mahdollisena vaihtoehtona se, että jakeluverkonhaltijat yhdistävät käyttöpaikkarekisteripalveluun lähettämäänsä tiedostoon kadun osoitteen ja mahdollisen tarkenteen/lisätiedon. Näin yhtiöt voivat jatkaa tietokonversion vaatimaa siivoustyötä ja toisaalta käyttöpaikkarekisteripalvelusta ei häviä myyjien kannalta tärkeää lisätietoa käyttöpaikasta.

9 Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Arffman päätti kokouksen puheenjohtajan puolesta klo 14.27.

Seuraava kehitysryhmien yhteiskokous pidetään 19.11.2019 klo 9.00-14.00 Fingridin toimiloissa.

Liitteet Esitysmateriaali

Jakelu Energiateollisuus ry:n vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmä
Fingrid Oyj:n sähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysryhmä
Marjut Puukangas
Tuomas Lahti